

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHELSEA 2878

NO. 293. — ŠTEV. 293.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK MONDAY, DECEMBER 15, 1930. — PONDELJEK, 15. DECEMBRA 1930

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 2878

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVII

SPANSKA VLADA JE ZATRLA VOJAŠKO VSTAJO

V VROČI BITKI BLIZU JACA SO VLADNE ČETE PREMAGALE VSTAŠE IN JIH POGNAL V BEG

Vlada poroča, da je bilo ujetih sto revolucionarjev, ostali so pa pobegnili v gore. — V Zaragozi je izbruhnil generalni štrajk. — Berenguer poroča o zmagi. — Iz Londona prihajajo poročila, da se vstaja širi. — Najstrožja cenzura v Madridu.

JACA, Španija, 13. decembra. — Pri Ayerbe, nedaleč od tukaj, se je unela vroča bitka med vstaši in vladnimi četami. Bitka je trajala par ur, in vladni vojaki so zmagali ter zavzeli mesto. Ujetih je bilo nekako sto vstašev, ostali so pa pobegnili v gorovje.

MADRID, Španija, 13. decembra. — General Berenguer je danes rekel časniškim poročevalcem, da je vstaja, ki je izbruhnila v mestu Jaca, uspešno začrta. Poročila, prihajoča iz vojaških virov, pravijo, da so se vstasi z velikimi izgubami umaknili.

Stirje vstaški častniki so bili ujeti, postavljeni pred vojno sodišče ter takoj nato ustreljeni.

V Madridu je uveljavljena najstrožja cenzura. Aretiranih je bilo več oseb, ki so poslale brzjavke, v katerih so izražale svoje simpatije z revolucionarji.

LONDON, Anglija, 13. decembra. — Iz Barcelone poročajo, da se španska vstaja z veliko naglico širi. Barcelonsko vojaštvo je v vojašnicah pripravljeno. V Zaragozi je izbruhnil generalni štrajk. Ves promet je ustavljen. Delavci, ki niso vedeli za napoved ter so odšli na delo, so se pozneje pridružili štrajkarjem. Oblasti so zapretile mestnim uslužencem z najstrožjimi kaznimi, če bi se pridružili štrajku. Pretnja pa ni dosti zaledla. Vozijo le širje vozovi cestne železnice. Poleg vsakega konduktorja in motormana stojita dva policista. Potnikov ni nobenih, in vozovi vožijo prazni po ulicah.

Na raznih krajih so se završili vroči sponadi med policijo in štrajkarji. Policisti pravijo, da so štrajkarji streljali nanje, dočim štrajkarji baš nasproti zatrjujejo.

MADRID, Španija, 13. decembra. — Notranji minister je izdal danes sledeče poročilo:

— Vstaško gibanje je bilo uspešno zatrto. Po vsej Španiji vlada uzoren mir. Bitka se je unela v zgodnji, jutranji uri v gorskih prelazih med Jaca in Huesco.

Ko je izbruhnila v Jaca vstaja, so naročili vstaši uslužencem v brzjavnem uradu, da ne smejo sporočiti v zunanjji svet ničesar o najnovejših dohodkih. Neka telefonistka je pa navzlic temu telefonala v Madrid. Na ta način je bila vlada obveščena o vstaji. Usoda telefonistke ni znana.

NA KUBI JE ZAVLADAL MIR

40 vsečiliških docentov je bilo odpuščenih. Cenzura poročil je bila razveljavljena.

HAVANA, Cuba, 13. decembra. — Tretji dan vojnega stanja, ki je bil razglaseno po vsej republike, je potekel brez nadaljnih nemirov.

Le v Cienfuegu in Guantnamu so bile poklicani vojaki, da razrežejo zborovanja dijakov.

Na povelje predsednika Machada je bilo odpuščenih 40 docentov pravne fakultete.

Vsi so bili obtopeni, da so huj-

skali dijake k uporu. Nadaljne odprtive bodo sledile.

Presostalo je že 57 dni do poteka vojnega stanja, vendar pa upa vlade, da bo dotedaj uravnala vse težkoće ter difference.

Cenzura cenzura je bila še danes razveljavljena.

Na ducale zapornih povelj je bilo izstavljeni za odlične Cubance, ki so se udeležili vstaje proti vladi. Do tujih je že pobegnilo v Združene države.

POŽAR V ISTANBULU

ISTANBUL, 13. decembra. — V nekem kinematografu je izbruhnil požar. Med ljudmi je nastala panika. Dvanajst jih je bilo močno poškodovanih.

Vsi so bili obtopeni, da so huj-

EKSPLOZIJA NA PARNIKU

Parnik, iz katerega je bilo mogoče opazovati življenje na morskem dnu, je eksplodiral in zgorel.

MIAMI, Fla., 14. decembra. — Na zagotenem način se je pojavila eksplozija na izletniškem parniku, ki je imel stekleno dno, da so lahko izletniki opazovali življenje v morski globini.

Ob času eksplozie se je mahalo na parnik stopetdeset oseb.

Kako je nastala razstrelba, se zaenkrat še ni dalo dogmati.

Trije potniki so bili na mestu umrčeni, nad trideset jih pa pogrešajo.

Po zatrdilu oblasti, je bil izletniški parnik izredno močno zgrajen, dobro zavarovan pred ognjem ter se je splošno govorilo, da je nepotopljiv.

INOZEMSKI ZDRAVNIKI NE SMEJO PRAKТИCIRATI V MEHIKI

MEXICO CITY, Mehika, 13. decembra. — Mehiski notranji minister je prepovedal inozemskim zdravnikom vršiti v Mehiki zdravniško prakso. To se je zgodilo za zadetki domačih zdravnikov. Bolniki so bolj cenili tujerode, vendar cesar so bili domači zdravniški skoraj zasluška.

VLK SKOČIL S TIRA

MEMPHIS, 13. decembra. — Osebni vlak Illinois Central železnice je skočil s tira na vožnji iz New Orleansa proti Chicagu. Sest oseb je bilo težko poškodovanih.

HINDENBURG ODKLONIL VABILO

BERLIN, Nemčija, 14. decembra. — Nemški predsednik von Hindenburg je odklonil vabilo, nač postane član častnega odbora konference za varnost v zraku. Konferenca bo pričela te dni v Parizu. Vabilo je baje zato odklonil, ker se morajo nemški avijatiki še vedno pokriti raznim določbam, katere pa za avijatike drugih držav ne veljajo.

FRANCIJA IMA NOV KABINET

Politični krogi Francije ne verujejo, da bi se mogel novi kabinet dolgo časa držati. — Priatelji Tardieu-ja so pričeli boj. — Prijavili so že interpelacije.

PARIZ, Francija, 13. decembra. — V političnih krogih so se danes že vpraševali, če bo ministrstvo, katero je ustanovil senator Theodore Steeg, dolgo trajalo.

Po težkem boju proti številnim težkom, se je posrečilo Steegu da deli kabinet, ki bo stopil na mestu kabineta Tardieu-ja. Od vseh strani pa je čuti mnenje, da ne bo do resnične politične težkoče dejene rešene od uspeha tega kabinta.

Novi kabinet se opira v glavnem na levico ter ni nikakor kabinet "republikanske koncentracije", ki ima po mnenju večine politikov edini izgled daljšega obstoja.

Pristaši prejšnjega ministrskega predsednika Tardieu-ja so že napovedali boj novi vladni in danes zverčer je imel predsednik poslanske zbornice že dve interpelaciji.

Casopisje desnice in desnega krila je skoraj izključno proti Steegu. Leon Ballby, urednik lista Intrus, je pisan včeraj popoldne.

— Vlada go pri prvi večji debati v poslanskem zbornicu padla kot hiša iz kart. Kriza obstaja še na prej.

"Temps" vidi v novem ministrstvu "odpoved formule republikanske enote", ki traja že več let, ter diviganje principov, ki so sovražni Poicareju.

Uvodni članek "Tempsa" nadasve:

Senator Barthou je skušal spojiti zmerne ter radikalce, dočim je Steeg sprejel radikalce ter pusil zmerne na strani. Vsled tega je torej to kabinet osebnosti, ne pa ministrstvo resničnega političnega sporazuma.

DR. PREGI UMRL

DUNAJ, Avstrija, 13. decembra. — V starosti 61 let je umrl v Gradcu kemički dr. Fritz Pregi, ki je dobil leta 1923 Nobelovo nagrado za kemijo. (Pregi je bil rojen v Ljubljani in je bil sin nemških starišev. Op. ur.)

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

DIVJANJE KITAJSKIH BANDITOV

Bojne ladje so bile napršene, naj zavarujejo šest in trideset misjonarjev. Brzjavna zveza s celično prekinjenima.

KANTON, Kitajska, 13. dec. — Nenadno prekinjenje brzjavne zvezze z mestom Hojho na otoku Hainau je vzbudilo strah, da so komunisti zavzeli mesto.

Danes zjutraj je javljala neka brzjavka iz Hojhoa, da so napadli komunisti otok ter pregnali vlado.

Pred prekinjenjem so bile izmed 13 provinc le še tri pod kontrolo vlade.

Brzjavna zveza s severom province Kwantung je bila istotako prekinjena. Vsake vrste govorice krožijo, da so se v tem ozemiju zavrhli senzacionalni dogodi.

Tako so baje zavzeli komunisti tudi mesto Namjung.

PEKING, Kitajska, 13. decembra. — Ameriško poslanstvo je dobilo poščila, ki pravijo, da je 36 misjonarjev v veliki nevarnosti na otoku Hainau. Angleški in ameriški konzul v Kantonu sta naprosila za odpoljitev bojni ladij, da se zavaruje mesto.

TOKIO, Japonska, 13. decembra. — Poročila Rengo brzjavne agenture iz Eeuula, pravijo, da so izvedli korejski ter kitajski banditi, ki se oznajujejo pogosko kot komunisti, v ozemju Chientava sistematične napade ter ubili pri tem štiri Korejce.

Poročila govorijo o 34 izgredih, u-mogih ter eksplizijah bomb, ki pa niso povzročile nikake večje škode.

Japonska konzularna policija je na poti proti ogroženim krajem.

Banditi izjavljajo, da praznujejo tretjo obletnico ustanovitve prvega kitajskega "sovjeta".

Pri tem spominjajo na boje, ki so se zavrsili v Kantonu v pričetku leta 1927. Ob oni priliki je bil kravovo zadušen komunistični upor.

Nato bodo leteli preko Atlantskega oceana v Natal, Brazilija.

LAHI HOČEO POLETETI V BRAZILIJO

Dvanajst italijanskih letal bo odletelo danes proti Rio v Braziliji. — 48 najboljših italijanskih avijatikov se bo udeležilo poleta pod veljstvom zračnega ministra.

Orbetello, Italija, 13. dec. — Jutri zjutraj bo pripravljenih 12 povsem novih letal za polet v mesto Rio de Janeiro, ki je oddaljeno 6740 milij od tukaj.

Italijanski zračni minister Italija Barbo, ki se bo udeležil tega zračnega izleta ter mu poveljal, je odletel danes Rim, da se poslovil od Mussolinija ter sprejme čestitke diktatorja za uspešen polet.

Poleta se bo udeležilo 48 najboljših italijanskih avijatikov, ki bodo prišli v Orbetello, da nadzorujejo priprave.

Poneljek, med sedmo ter osmo uro, se bo pričel polet.

Letala posameznih oddelkov bodo različne barve.

Letala so bila vsa izgotovljena od slavne tvrdke Savoia-Franchetti. Opremljena bo so "tandem" motorji, ki lahko razvijejo 1120 konjskih sil.

Polet bo izvršen v etapah. Prva etapa bo Cartagena na Španjolskem, druga bo Cuitra v Maroku, tretja Villa de Cizmores ob Zlati reki in četrta Boloma v portugalski Gvajnej.

Nato bodo leteli preko Atlantskega oceana v Natal, Brazilija.

DEMONSTRACIJE V BOMBAYU

Policija je napadla demonstrante. — Dvajset oseb je bilo ranjenih. Demonstracije se veljajo Indiju, ki je bil ubit od tovornega avtomobila.

BOMBAY, Indija, 13. decembra. — Vec stotisoč indijskih nacionalistov je korakalo danes tekmo navečjih demonstracij, kar jih je kdaj vdelo mesto Bombay.

Sprevd se je vršil na čast Indijca, ki je bil povozen. Indijec je skušal ustaviti tovorni voz, naložen z inozemskim blagom.

Vsa policijska sila Bombaya je moralna biti mobilizirana, da prepreči izbruh javnih nemirov.

Policisti so večkrat napadli mnogo z busobusovimi palicami. Nekako 20 nacionalistov je bilo ranjenih.

Sto in petdeset mož angleške Lancashire polka je bilo postavljenih ob ali, kjer so misili demonstranti z velikimi ceremonijami segati truplo mutenika.

Policija je obokila množico ki je mirno čakala signala, da nadaljuje z demonstracijami.

Tam so bili še vedno, ko je par ur pozneje prišlo vojaštvo.

Po konferenci s policijskim načelnikom Gibonom je izjavil prejšnji "diktator" indijskega konгрresa, da bo naprosil demonstrante, naj se razidejo ter sezgo mlilca na kakem drugem, ne tako javnem prostoru.

BOJ MED FAŠISTI IN KOMUNISTI

BERLIN, Nemčija, 14. decembra.

Rheydt na Porenškem je prišlo v

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

G L A S N A R O D A
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko,	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli podljati po Money Order. Pri spremembri kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališča naznam, da hitrejje najde možno naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: Chelsea 2878

NASTAVLJENA PAST

Tako trdno verujem v naš narod in v njegovo pravico do vlade, da bi zelo rad videl, če bi zamogel narod vsakih deset let povedati svoje mnenje.

Te besede je izrekel dr. Clarence True Wilson, ki je član "Board of Temperance, Prohibition and Public Morals of the Methodist Episcopal Church" ter eden najvjetnejših zagovornikov prohibicije.

S temi besedami je pojasnil svoje mnenje glede predloga, da bi se vršilo po vsej deželi splošno glasovanje o prohibiciji.

Kaj naj to pomeni? Ali je dr. Wilson pobral šila in kopita ter se preselil v tačor onih, ki zahtevajo, naj se da ameriškemu narodu priliko izraziti svoje mnenje o najvažnejšem vprašanju, s katerim se že več let peča dežela?

Na prvi pogled se zdi človeku, da je tako. Toda nadalje je rečeno, da dr. Wilson ne predlaga splošnega glasovanja geden preklica oziroma vzdržanja osemajstega amendmenta, pač pa, da se najde nekako "nadomestilo" za osemajstni amendment.

V tem grmu tiči zajec. Dr. Wilson in njegovi so-mišjeniki zahtevajo, naj se na mestu prohibicijskega dočata k zvezni ustavi predloži nov predlog, glede katerega se bo vršilo glasovanje.

Prohibicisti prav dobro vedo, da ni mogoče dobiti za osemajstni amendment takega nadomestila, da bi se strijal ž njim ves narod.

O tej zadevi so se vršila že razna neuradna glasovanja, ki so pokazala, da je ameriški narod v razmerju 2 proti 1 za preklic osemajstega amendmenta.

Kakšno nadomestilo naj bi se torej dohilo?

Nekateri se zavzemajo za popoln preklic, drugi za lokalno opcijo v državah, tretji za lokalno opcijo po posameznih okrajih.

Nekateri zopet zalitevajo, da bi se prodajalo lahka vina in pivo pod zveznim, drugi pa pod državnim nadzorstvom, itd. Kolikor glav, toliko misli.

Te točke se prohibicijonisti z vso silo oprijemajo.

Vedo namreč, da bi se pri glasovanju za nadomestilo narod tako zelo razcepil, da bi ne bilo mogoče pričakovati odločilnega izida.

Nasprotniki alkohola nočejo direktnega glasovanja glede preklica prohibicijskega amendmenta, ker predobro vedo, da bi tako glasovanje ne izpadlo v njihov prid.

Niti predlog poslancev Andrewa jim ni povšeči. Andrew namreč zaliteva, naj bi se vprašanje glede preklica preložilo ustavnim konvencijam posameznih držav.

Dr. Wilson pravi:—

Preklicu osemajstega amendmenta bi sledilo razdobje brezpravnosti.

Ali je bilo pred uveljavljenjem prohibicije razdobje brezpravnosti?

Ali sploh morejo biti slabše razmere kot so sedaj?

STEDNJA:

Nekot sta se pojala angleška pisateljica Oliver Dougherty in George Moore z želenico po Škotskem. — Moore, ki je zanjihom opazoval lepo gozdarino, je nemudoma vokljil: "Bogome, da bi 10 funtov Sterlingov, če bi vsaj pet minut lahko obiskoval ta razgled."

Dougherty ni odgovoril niti bese de in je samo potegnil ročaj zasline zavore. Vlak se je ustavil.

Dougherty je pojasnil prijatelju: "Prisledil sem vam pet funtov. Plačali boste samo 6 funtov globe, ker ste ustavili vlak brez tehnika v ozorku."

STALIN – GOSPODAR RUSIJE

Na svetu zdaj ni človeka, ki bi mu tako želeli smrt, kakor Stalini. Že večkrat so njegovi najhujši nasprotinci v inozemstvu razsirili vest, da je bil izvršen nanj atentat, pa se je izkazalo, da so to samo skromne želje onih, ki bi z največjim veseljem odpriali boljševiškega diktatorja v krtovo deželo. V soboto je oznanjal radio po vsem svetu, da se je uprla v Moskvi rdeča vojska in da je Stalin ubit. Včeraj je pa moral isti radio tovest preklicati in oznaniti, da je Rusiji vse mirno.

Znani boljševiški "odpadnik" Bedesovski je napisal spomine sovjetskega diplomata, iz katerih posnemamo odstavke, ki se nanašajo na Stalina in njegova glavna pomočnika Molotova in Kaganoviča. Usoad Rusije je zdaj v rokah teh treh mož.

Stalin je prvi. Molotov drugi, Kaganovič pa tretji tajnik osrednjega odbora komunistične stranke. V njihovih rokah je stranka, komunistična internacionala, svet ljudskih komisarjev, vrhovni gospodarski svet in sploh vse vrhovne ustanove. — Stalinov vpliv in pomen v komunistični stranki sta neprimerno večja, nego sta bila vpliv in pomen pojavnega Lenina. Stalin je neomejen vladar sovjetske Rusije. Komunisti ga centijo zaradi njegove redke poštenosti, zlezne volje in trdne vere v zmago komunizma. Zavedajo se dobro, da bi bila brez njega ruska socialna revolucion krenila najbrž že davno v drugo smer. Mnogi se ga pa tudi boje. Tako nekako so se menda bali v starih časih russki bojari Ivan Groznež. To je razumljivo, kajti Stalin ima za vsakega količaj posmembnega člena stranke vedno pripravljen akt o arretaciji. Stalin je namreč več let glavni tajnik komunistične stranke in je zbral vse vodilnih članov točne informacije tako, da so mu znani vsemi njihovi grehi. Vsaka evropska policijnska prefektura bi lahko zavdala Stalinu za točnost in red, ki vladata v njegovih skrivnih predalčkih.

Stalin stanuje v Gorkah pri Moskvi, v hiši, kjer je preživel Lenin zadnje dni svojega življenja. Občuje Stalin samo z očim krogom boljševiških prvakov, z Vorotilovim, Kaganovičem, Ordžonikidze, Mikojanom itd. Rad poklice k sebi tudi člane osrednjega odbora zvezne komunistične omladine, da si informira o komunističnem načinu. Le redko povabi k sebi dva ali tri najbljžje prijatelje in se naprej z njimi. To se pa zgodi komaj trikrat ali štirikrat v letu. Kvarantanja ne trpi. Cita izredno mnogo v sploh žrtvuje skoraj ves prosti čas samoizobražev. Nedavno se je začel učiti angleščino. Čemu mu bo angleščina, nihče ne ve. Učil se je leta dni, toda brez uspeha. Komaj se je naučil s pomočjo slovarja čitati angleške novine, potem je učenec opustil.

V Gorkah ga straži 15 najzanesljivejših agentov črezvica. Vsako jutro ob 9. ga odpelje eleganten avtomobil v Moskvo. Sprejeda sedita v avtomobilu dva agenta črezvica in njegovemu avtomobilu sledi avtomobil črezvica. Ceste, vodeče iz Gork v Moskvo, so strogo zastražene. Domov se vrača Stalin pozno zvečer, večkrat še pozno ponoči. Dela 16 do 18 ur na dan. Za zasebno življenje skoraj nima časa. Stalin ni samo despot v politiki, temveč tudi v ljubezni in prijateljstvu. Dragi so mu samo oni, ki jih smatra za koristne in potrebne. V ljubezni je prav tako brezobjesen, kakor v sovraštvu.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1931 SO DOSPELE

Zbirka štirih zelo zanimivih knjig stane

\$1.35

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"
216 W. 18th STREET
NEW YORK

Stalin je čemeren, grob in slavovit, osebnih prijatev nim. Politično je pošten in značajen. Bonaparte noče biti, pač pa gre sigurnih korakov k svojemu cilju. Največji njegov nedostatek je posminkljiva politična in splošna izobrazba. Stalin ne pozna evropskega zapada, niti evropskih jezikov. On je v stari komunistični gardi se edini, ki trdno veruje v svetovno socialno revolucion. V tej veri ga podpirajo zastopniki sovjetske Rusije v inozemstvu. Iz Belejina, Tokia, Stockholma, Rima in celo iz Pariza dobiva poročila o letalih napredovanju komunističnemu poketu. Te laži so seveda potrebne, kajti če bi sovjetski diplomat napisal resnico, bi bil takoj odpeljan. Če bi Stalin odstopil ali če bi bil ubit, bi nastale v Rusiji zmede, kajti primernega naslednika komunistična stranka nima.

Znani boljševiški "odpadnik" Bedesovski je napisal spomine sovjetskega diplomata, iz katerih posnemamo odstavke, ki se nanašajo na Stalina in njegova glavna pomočnika Molotova in Kaganoviča. Usoad Rusije je zdaj v rokah teh treh mož.

Stalin je prvi. Molotov drugi, Kaganovič pa tretji tajnik osrednjega odbora komunistične stranke. V njihovih rokah je stranka, komunistična internacionala, svet ljudskih komisarjev, vrhovni gospodarski svet in sploh vse vrhovne ustanove. — Stalinov vpliv in pomen v komunistični stranki sta neprimerno večja, nego sta bila vpliv in pomen pojavnega Lenina. Stalin je neomejen vladar sovjetske Rusije. Komunisti ga centijo zaradi njegove redke poštenosti, zlezne volje in trdne vere v zmago komunizma. Zavedajo se dobro, da bi bila brez njega ruska socialna revolucion krenila najbrž že davno v drugo smer. Mnogi se ga pa tudi boje. Tako nekako so se menda bali v starih časih russki bojari Ivan Groznež. To je razumljivo, kajti Stalin ima za vsakega količaj posmembnega člena stranke vedno pripravljen akt o arretaciji. Stalin je namreč več let glavni tajnik komunistične stranke in je zbral vse vodilnih članov točne informacije tako, da so mu znani vsemi njihovi grehi. Vsaka evropska policijnska prefektura bi lahko zavdala Stalinu za točnost in red, ki vladata v njegovih skrivnih predalčkih.

Stalin je čemeren, grob in slavovit, osebnih prijatev nim. Politično je pošten in značajen. Bonaparte noče biti, pač pa gre sigurnih korakov k svojemu cilju. Največji njegov nedostatek je posminkljiva politična in splošna izobrazba. Stalin ne pozna evropskega zapada, niti evropskih jezikov. On je v stari komunistični gardi se edini, ki trdno veruje v svetovno socialno revolucion. V tej veri ga podpirajo zastopniki sovjetske Rusije v inozemstvu. Iz Belejina, Tokia, Stockholma, Rima in celo iz Pariza dobiva poročila o letalih napredovanju komunističnemu poketu. Te laži so seveda potrebne, kajti če bi sovjetski diplomat napisal resnico, bi bil takoj odpeljan. Če bi Stalin odstopil ali če bi bil ubit, bi nastale v Rusiji zmede, kajti primernega naslednika komunistična stranka nima.

Znani boljševiški "odpadnik" Bedesovski je napisal spomine sovjetskega diplomata, iz katerih posnemamo odstavke, ki se nanašajo na Stalina in njegova glavna pomočnika Molotova in Kaganoviča. Usoad Rusije je zdaj v rokah teh treh mož.

Stalin je prvi. Molotov drugi, Kaganovič pa tretji tajnik osrednjega odbora komunistične stranke. V njihovih rokah je stranka, komunistična internacionala, svet ljudskih komisarjev, vrhovni gospodarski svet in sploh vse vrhovne ustanove. — Stalinov vpliv in pomen v komunistični stranki sta neprimerno večja, nego sta bila vpliv in pomen pojavnega Lenina. Stalin je neomejen vladar sovjetske Rusije. Komunisti ga centijo zaradi njegove redke poštenosti, zlezne volje in trdne vere v zmago komunizma. Zavedajo se dobro, da bi bila brez njega ruska socialna revolucion krenila najbrž že davno v drugo smer. Mnogi se ga pa tudi boje. Tako nekako so se menda bali v starih časih russki bojari Ivan Groznež. To je razumljivo, kajti Stalin ima za vsakega količaj posmembnega člena stranke vedno pripravljen akt o arretaciji. Stalin je namreč več let glavni tajnik komunistične stranke in je zbral vse vodilnih članov točne informacije tako, da so mu znani vsemi njihovi grehi. Vsaka evropska policijnska prefektura bi lahko zavdala Stalinu za točnost in red, ki vladata v njegovih skrivnih predalčkih.

Stalin je čemeren, grob in slavovit, osebnih prijatev nim. Politično je pošten in značajen. Bonaparte noče biti, pač pa gre sigurnih korakov k svojemu cilju. Največji njegov nedostatek je posminkljiva politična in splošna izobrazba. Stalin ne pozna evropskega zapada, niti evropskih jezikov. On je v stari komunistični gardi se edini, ki trdno veruje v svetovno socialno revolucion. V tej veri ga podpirajo zastopniki sovjetske Rusije v inozemstvu. Iz Belejina, Tokia, Stockholma, Rima in celo iz Pariza dobiva poročila o letalih napredovanju komunističnemu poketu. Te laži so seveda potrebne, kajti če bi sovjetski diplomat napisal resnico, bi bil takoj odpeljan. Če bi Stalin odstopil ali če bi bil ubit, bi nastale v Rusiji zmede, kajti primernega naslednika komunistična stranka nima.

Znani boljševiški "odpadnik" Bedesovski je napisal spomine sovjetskega diplomata, iz katerih posnemamo odstavke, ki se nanašajo na Stalina in njegova glavna pomočnika Molotova in Kaganoviča. Usoad Rusije je zdaj v rokah teh treh mož.

Stalin je prvi. Molotov drugi, Kaganovič pa tretji tajnik osrednjega odbora komunistične stranke. V njihovih rokah je stranka, komunistična internacionala, svet ljudskih komisarjev, vrhovni gospodarski svet in sploh vse vrhovne ustanove. — Stalinov vpliv in pomen v komunistični stranki sta neprimerno večja, nego sta bila vpliv in pomen pojavnega Lenina. Stalin je neomejen vladar sovjetske Rusije. Komunisti ga centijo zaradi njegove redke poštenosti, zlezne volje in trdne vere v zmago komunizma. Zavedajo se dobro, da bi bila brez njega ruska socialna revolucion krenila najbrž že davno v drugo smer. Mnogi se ga pa tudi boje. Tako nekako so se menda bali v starih časih russki bojari Ivan Groznež. To je razumljivo, kajti Stalin ima za vsakega količaj posmembnega člena stranke vedno pripravljen akt o arretaciji. Stalin je namreč več let glavni tajnik komunistične stranke in je zbral vse vodilnih članov točne informacije tako, da so mu znani vsemi njihovi grehi. Vsaka evropska policijnska prefektura bi lahko zavdala Stalinu za točnost in red, ki vladata v njegovih skrivnih predalčkih.

Stalin je čemeren, grob in slavovit, osebnih prijatev nim. Politično je pošten in značajen. Bonaparte noče biti, pač pa gre sigurnih korakov k svojemu cilju. Največji njegov nedostatek je posminkljiva politična in splošna izobrazba. Stalin ne pozna evropskega zapada, niti evropskih jezikov. On je v stari komunistični gardi se edini, ki trdno veruje v svetovno socialno revolucion. V tej veri ga podpirajo zastopniki sovjetske Rusije v inozemstvu. Iz Belejina, Tokia, Stockholma, Rima in celo iz Pariza dobiva poročila o letalih napredovanju komunističnemu poketu. Te laži so seveda potrebne, kajti če bi sovjetski diplomat napisal resnico, bi bil takoj odpeljan. Če bi Stalin odstopil ali če bi bil ubit, bi nastale v Rusiji zmede, kajti primernega naslednika komunistična stranka nima.

Znani boljševiški "odpadnik" Bedesovski je napisal spomine sovjetskega diplomata, iz katerih posnemamo odstavke, ki se nanašajo na Stalina in njegova glavna pomočnika Molotova in Kaganoviča. Usoad Rusije je zdaj v rokah teh treh mož.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JERRY SZANIAWSKI:

EDINA OVIRA

Mojemu prijatelju Hynecku se godi po vojni kakor pač naneše. Kolikokrat je bil siromak pod vozom, pa je zopet zlezel na voz. Toda zdaj mu gre dobro, níesas ne pogreša.

Nedavno sva se srečala v nekem zakletvem gledališču, kjer so vprizorili že 250let revijo "Piezel je na hruško", toda dvorana je bila na volje temu polna.

Teksto je reči, ali so prevladovali zastankarji ali dostojno občinstvo, ki svojo zabavo pošteno plačuje. Dejstvo pa je, da v dvorani skoraj ni bilo praznega prostora.

Med odmorom sem odšel na hodnik pokaditi cigaretto in tam sem srečal dragega Hynecka. Kar si je od radosti, oči so mu samme smejale. Iz tega sem sklepal, da je napravil že zopet dobro kupeljino in da torej ni nevarnosti, da bi me potegnil kam v kot in poprosil za stotek "do jutri".

Hynecek me je sicer nenadoma poskusil za rokav in potegnil v kot, toda mi je samo zaščepel znagovalno:

"Ali ves, kakšna misel mi je šinska v glavo? Ustanovim si takole gledališče."

"Ti? Gledališče? — V tej vlogi si Hynecka nisem mogel prav mitsiti."

"Saj to je imenitno podjetje, sijajen zasluzek! Kaj meniš?"

"Inu... Toda — ali se ti ne zdi da imamo takih gledališč v Varšavi? Že preveč? In pa — od kod dobri potreben kapital?"

Da veš, v zadnjem žrebanju razredne loterije se mi je sreča nasmehnila... takole en tiscak mi je že ostal od dobitka. Da je pa teh gledališč dovolj — kaj za to? Eno več ali manj, to ne igra nobene vloge. In pa — največja umetnost je prav obrniti groš in skrovati iz njega premoženje... Če bi pa splavale kljub temu vse nadre podi, izguba ne bo tako velika, da bi bilo vredno beliti si glave. Sklep je prav za prav že storjen, gre mi sso moj!"

"Tako? No a osobje že imasi? — To je malenkost! Mar imamo pri nas malo talentov? Bodil brez skrb, razne "zvezde" se hitro nadejo... Pošljem spremno sestavljen oglas v novine, pa se usujejo kometejti z neba. Nič ne de, če zaneskat se ne bodo posebno slavni, vsa ne bodo prihajali s pretiranim zahtevami... Nič se ne boj, draži moj!"

"Kaj pa z repertoarjem?"

"S tem bodo pa že večje tezave... Sestaviti ga bom moral sam,"

SLOVENSKO-AMERIČANSKI KOLEDAR

ZA LETO 1931

CENA 50c

Po zanimivem čtivu presega vse dosedanje.

BLAZNIKOVE PRATIKE.

za leto 1931

CENA 20 CENTOV

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street

New York City

Naj bo vesel Božič

Iz dolge vrste preteklih let v bančnem poslovanju, pridobili smo izkušnjo, ki nas uči, da dobroščnost naših rojakinj in rojakov tudi v slabih časih ne pozna meje za dobra dela.

Na podlagi te izkušnje smo uverjeni, da se boste tudi letos spominjali svojih dragih v stari domovini, z večjem ali manjšim denarnim darilom za Božične Praznike.

Z najboljšimi zvezami, smo popolnoma pripravljeni za točno izvršitev vseh naročil, vendar prosimo ne odlašati s pošiljatvami, da nam bo mogoče nakazane zneske dostaviti obdarovancem pravočasno.

Sakser State Bank
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

TO JE BIL PENZIJONIST.

Na Angleškem je nedavno umrl v starosti 93 let bivši angleško-indijski uradnik William MacQuahue, ki je služil državi 10 let, nakar so ga upokojili s celotno penzionjo, kajti mož je bil tako bolan, da so mu zdravniki izdali spricelavo o skorajšnji smrti. V pokoju pa je popolnoma ozdravel ter več kot polovico svojega življenja preživel z lepo penzionjo in popolnoma zdrav. Šel je v pokoj s svojim 43. letom in je raven 50 let užival zaslzeno pokojnino. Ce ima indijska uprava več takih penzionistov, ni nikako čudo, da se Indijci upirajo angleški nadoblasti. Znano je, da je na Angleškem na tisoč penzionistov, ki trošijo težko prisluženi denar indijskega ljudstva v tujini.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove.

Uprava lista

PROTIVERSki POKRET V RUSIJI

Zadnja številka "Brezverca", glasila organiziranih brezvercerjev v sovjetski Rusiji, potrjuje, da se je začela proti veri nova gonja. Na zborovanju vodilnih činiteljev brezverskega pokreta je bil določen načrt za 1. 1930-31. Načrt govori o doživostih brezverskih organizacij in njihovih oddelkov. Vsi brezvercerji je treba spraviti v komunistične udarne brigade. Drugo važno orodje v novem poštnem letu predstavlja protiwerski razstav. Povestni potrebujeta število odraslih članov brezverskih organizacij tak, da bo dosegel 9.500.000. doživ morajo nastasti omladinske brezverske organizacije na 3.500.000. V zvezi s tem bo treba pomagati protiwerski poslojanke tako, da jih bo v mestih 25.000, po kmetijah pa 70.000. Otreške brezverske organizacije se morajo pomnožiti na 30.000. Začeti je treba energično kampanjo proti praznikom vseh verolovovedi, posebno proti vsem večjim praznikom, ko duhovščina najbolj bez judu in izkoristi njenovo nevednost. Naloga organizacije širi med božičnim praznikom posebne liskovine protiwerske propagande. Tiskovine bozdajajo v tri kategorije, za mesto, podeželske kraje in za sole. Poleg tega bo izdajala organizacija brezvercerji dva časopisa, mnogo letakov in posebno brošuro za otroke. Nedavno so poškodovano letalo 30 milj daleč do pripravnega kraja, kjer so mogli popraviti stroje. Delali so stiri dni in štiri noči skoraj brez oddihu. Končno so jim je posredovali popraviti letalo in letalca sta hotela nadaljevati pot.

Toda treči je bilo napraviti stroj, na katerem bi se moglo letalo zaleteti, 300 zamorcev je moralo sekati dreve in trebiti goščavo. Lahko si mislimo nihovo grozo, ko se je ogromna ptiča končno dvignila in izginila za vrhovi ogromnih dreves. To je bilo prvi v zgodovini Afrike, da so bila angleška vojska letala v Gambi.

UPOR BALETNEGA ZBORA.

V pariški Veliki operi se je te dni upor baletni zbor. Plesalke in plesalci so odpovedali pokoričino, napovedali stavko in sklenili nastopiti proti vsakemu stavkokazu z orožjem. Upori v gledališčih so bolj redki, posebno pa tako energični, kar je bil ta. Zato so se Parizani zelo zanimali, kaj je napotilo baletni zbor Velike opere do tako energičnega koraka.

Kriv je bil ravnatelj opere Rauche, ki je sprejel v zbor še tri ruske plesalce, čeprav jih je že bilo nekaj v njem.

Francoški plesalci protestirajo proti visokim plačam Rusov, ki dobitajo takoj v začetku po 3000 frankov na mesec, poleg tega so pa delnežni se raznili drugih ugodnosti, ker veljajo za prve plesalce. Zdaj hočejo tudi francoški plesalci enake plače in ugodnosti.

Upor je nastal med predstavo "Kastor in Polux", kjer nastopi ves baletni zbor. Ravnatelj je predlagal upornikom pozaganja in tako je bila predstava rešena. Kakšen je bil uspeh pozaganj, še ni znano.

TO JE BIL PENZIJONIST.

Na Angleškem je nedavno umrl v starosti 93 let bivši angleško-indijski uradnik William MacQuahue, ki je služil državi 10 let, nakar so ga upokojili s celotno penzionjo, kajti mož je bil tako bolan, da so mu zdravniki izdali spricelavo o skorajšnji smrti. V pokoju pa je popolnoma ozdravel ter več kot polovico svojega življenja preživel z lepo penzionjo in popolnoma zdrav. Šel je v pokoj s svojim 43. letom in je raven 50 let užival zaslzeno pokojnino. Ce ima indijska uprava več takih penzionistov, ni nikako čudo, da se Indijci upirajo angleški nadoblasti. Znano je, da je na Angleškem na tisoč penzionistov, ki trošijo težko prisluženi denar indijskega ljudstva v tujini.

PRESELJEVANJE "NARODOV"

Leta 27. septembra je nastalo samo eno ulico, vodečo od zaliva, preseljevanje ne narodov, temveč Hišice iz grobih kvadrov, pokrite z "narodom", ki je zapustil za zadnjeto pločevino, so bile siromašne, da delo, katere zgodovino lahko življenje ni bilo lahko, vendar pa nasledujemo do leta 500 po Kristu.

Gre za mal otok Saint-Kilda v Atlantskem oceanu, zato padno do Skotske. Saint-Kilda je stralilo, so ostali ponudili prevoz najzapadnejši otok tega otoka. Več in naselitev drugie. Takrat so poleti eksodus to ni bil. Preseleli so je nudo obilje, letos so pa sami presega skupaj samo 37 otocanov in sili, da bi jih preseleli drugam.

V novišem času to ni prvi primer, da zapaste ljudje otok Carday Island blizu Walesa, na katerem je prebivalo komaj 40 ljudi, je bil izpraznjen v septembru 1925 obenem z otokom Poreray in Hebridih, katerega prebivalce so preprelili na vseh sosednjih otokov North Uist. Saint-Kilda je imel pred 1000 leti se stot prebivalcev, leta 1877 samo 76, pred petimi leti je pa padlo število prebivalcev zaradi nagle emigracije od 72 na 47. Imed 37 prepeljanih je samo 8 moških in ženske srednjih let, drugi so pa starci in starke. Vzrok, da so začeli ljudi dejati z malih otokov, vidi francoski priznavalec kelških problemov Goblet, ki v tem, da so Hebridi prisiljeno neprimerno bolj napredni, kakor gospodarsko. S tem hoče reči, da imajo člani preveč jasne pojme o živilskih možnostih in izgledih na kontinentu ali na veličkih otokih, da bi se zadowolili s tem, kar jim morejo nuditi otoki, na katerih je življenje dan za dnem teze.

Prvi prebivalci Saint-Kilda so bili hajde izgnani zlodinci, po otokih legendi pa ne zločinci, temveč sleparji in simpatični pistoljoci, oinosno celo puščavniki. Kakor prebivalci večine malih otokov, tako so se letili tudi otocani na Saint-Kilda poljedelstva in živinoreje. Pred 30 leti jim je bil podarjen velik solnec, katerim naj bi lovili kite, pa nikoli ni odpulil iz zaliva, kjer še zdaj gnije. Otocani so sedili večno na krompir, ker jim žito ni uspevalo, niti so okrog 1200 ovc. Vsa zima so predli tweed. K se je lahko kosal tudi z najboljšo skotsko prego podobne vrste. Glavne dohodke so pa imeli od nabiranja jaje morskih ptic.

Počitna ladja se je ustavila pri otoku komaj enkrat v letu. Na otoku je bila edina vasica, ki je imela protiwerske pesmi in sežgali mnogo židovskih molitvenikov, češ, da židovski delavec takih knjig ne potrebuje več.

"Brezverci" tudi poroča, da je bil javno usmrčen moškičanski svečenik Kadajev, ki je bil med muslimanskim prebivalstvom na Kavkazu zelo popularen.

KADAR SO

Luči Mračne

Ni Pravega Razpoloženja

ZAKAJ PRIVIJETE luč, kadar greste spat? Odgovor je preprost.

Tema vam vzbuja zaspansost—nekaj izbornega, kadar ste spanski potreben.

Ce se pa hočete zabavati, je družna stvar. Privijete luč tekom vesele zabave, pa boste videli, kako bo izginilo razpoloženje.

Če podgane se izblatu teh podgan se je torej obrnila integrirana svetloba, kajti posredujejo lahko prehod v druga bitja. Otreški rahitizem se zdaj res zdravi z obsevanjem ali pa z rjivim oljem, ki je po mnenju dr. de Courmelles zopet samo integrirana svetloba.

Dr. de Courmelles navaja v dokaz svoje teorije čudovite učinke izzrevanjih gmot v katerih, ni niti nikoli vitaminov nasel, niti iskal. Ce postavimo podgane v polni temi, in jih hranim tak, da se njihovo okostje ne more striditi, torej s hrano brez apnenca, postanjo rahitne. Iste podgane so pa zelo hitro opomorejo, ce jim dajemo v temni jezi koži ali pa celo samo blato drugih obsevanih podgan, torej takih, ki žive na solnicu ali pa pod žarki živosebnih žarnic. V koži in blatu teh podgan se je torej obrnila integrirana svetloba, kajti posredujejo lahko prehod v druga bitja. Otreški rahitizem se zdaj res zdravi z obsevanjem ali pa z rjivim oljem, ki je po mnenju dr. de Courmelles zopet samo integrirana svetloba.

Če podgane navzlie temu, da žive v temi, niso rahitene, se morajo zahvaliti svoji hrani v obliki raznih odpadkov, kakor olupkov, gnilega sadja itd., ki so bili vsaj nekaj časa podvrženi dnevni svetlobi. V sadnih in zelenjadnih odpadkih, ki jih mečemo proč in ki so izpostavljeni solncu, je veliko redilino in terapevtično bogastvo. Iz tega sledi praktičen nasvet, da ni pametno lupiti sadja, ne metati pešk proč.

Če podgane navzlie temu, da žive v temi, niso rahitene, se morajo zahvaliti svoji hrani v obliki raznih odpadkov, kakor olupkov, gnilega sadja itd., ki so bili vsaj nekaj časa podvrženi dnevni svetlobi. V sadnih in zelenjadnih odpadkih, ki jih mečemo proč in ki so izpostavljeni solnemu, je veliko redilino in terapevtično bogastvo. Iz tega sledi praktičen nasvet, da ni pametno lupiti sadja, ne metati pešk proč.

SVETLOBA JE TUDI HRANA

Svetloba je hrana v enakem pomenu besede kakor zrak. Cloveku je ta hrana neobhodno potrebna. Cloveku je nevede svetlobo, luminovorni, fotofagi, actinofagi, po tem, kakor je pač njegov telesni in duševni ustroj. Primeri se pada pade naša svetlobna kapaciteta pod normalo in to je znak, da smo intoksicirani in izročeni na milost nemilost fototokiju. Svetloba ni hipotetična sila temveč iz fotonov in elektronov sestojata gmot. Je v zvezi z elektro in d'Arsonvaj je s pomočjo zelo močnih zaporednih tokov ugotovil zakonitost razmerja med sile svetlobe in silo električne. Zdravnik Bergonje, Moutier in de Courmelles so že davno doznali, da rabijo arsonvalizacijo podvržena bitja manj hrane, kakor pozimi v topilih krajih manj, kakor v mrzilih.

Leta 1911 je bilo dr. Foveau de Courmelles naročeno proučiti mesto, pripeljano iz Južne Amerike, torej tropljeno meso, ki je bilo doma izpostavljeno pripekačim solnčnim žarkom. Če so položili to mese na fotografike plosče in jih potem razvili, so opazili več ali manjše število lukanj, kakor je bilo prav meso bolj ali manj preprezeno z maščobo. To se prav s cholesterolom, zmanjša vrednost, ali manjše število lukanj, kakor je bilo prav meso bolj ali manj preprezeno z maščobo.

Slike poskuse so delali zadnja leta v večji množici in njih rezultati so uporabili specjalisti v različnih smereh. Integrirana svetloba, kakor pravi dr. de Courmelles, je po njegovem mnenju istipriva. Po mnenju drugih učenjakov ta gmotna svetloba ni niti drugega, nego zmanj vitamini, ki so baje za prehrano toljkega pomena in o katerih se zadnja leta neprestano piše, pa jih ni navedlo temu se nihče ne analiziral, ne izoliral, tako da jih smatrajo nekateri še vedno za dvojivo gmočo, drugi pa zgolj za biogenično energijo. Svet

Carovniško zlato.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil G. P.

33

(Nadaljevanje.)

Gospa Sterneck je zmajala začudeno z glavo.

Nisi ga še videla? Juta, ti si res eduna! Ti imaš najrasnejše kame, kar si jih more želeti ženski, a niti pogledaš jih ne! To hočeva takoj popraviti. Pojd, otrok, in prinesi nakit, kajti sama bi ga že rada videla! Vzbuđili se bodo srečni spomini na prejšnje čase! Čas s pregleovanjem mama bo kmalu minil!

Juta se je dvignila, da napravi svoji materi veselje ter se napotila v delavno sobo grofa.

Ko je vzelu kluč, se je spomnila časa, ko ji je stari oče izročil kluč ter rekel pri tem:

— Obljubi mi, da ne bo odprla kasete, dokler živim, — razven če ti sam dam dovoljenje za to!

Počasi je odprla predal ter postavila kaseto previdno na mizo.

Kot igraje je šla njena roka preko pokrova, da ugotovi, če se pokrov lahko zapre ali odpre.

Komaj pa se je dotaknila majhnega gumba, je skočil pokrov nazaj. Začudena je zapazila pismo, ki je ležalo v kaseti.

— Moji prisrčno ljubljeni vnukinja Juti! — je bilo zapisano z značilno pisavo starca.

Deklica se je prepričala ter zrla z velikimi očmi na besede.

Tako je napisal na pismo on, ki jo je baje sovražil, soglasno z izjavno njene materje?

Hiro je skrila pismo v žep, da ga pozneje precita.

Inštiktivno je bila ta kretnja določena od trenutka ter kazala, kako je stala v svoji notranosti napram materi.

Povsem razumljivo se ji je zdelo, da je bila vsebina pač taka, da je ni mogla sporociti materi.

Hiro je zaprla pokrov ter odnesla nakit iz sobe.

Na njenih lilih je bilo opaziti lahko rdečico.

Mati jo je opazovala.

— Ti izgledas, kot da si že pogledali v šatuljo.

Juta je še bolj zardela.

— Le malo! — je odvrnila pritajeno.

Bolj temeljito pa hočeva storiti sedaj. Sed k meni! Postavila bom posamezne kose tako, da bodo prišli dobro do veljave!

Odprla je kaseto ter položila kos za kosom nakita na rmeni baržun.

Nato pa je pritrtila nakit na svojo obliko, da premesti udinek v ogledalu.

Diadem, o katerem je toliko govorila, si je zataknilla v lase.

— Ah, v črnih laseh ne izgleda diadem tako lep kot je v mojih plavih laseh. Poglej, vse to sem žrtvovala tebi, moja hčerka!

Obrnila se je na vse strani in Juta je moralna primzati da ni videla niti lepšega.

Gwendelina je konečno odložila diadem. Pri tem se je ranila z iglo.

Ko je položila diadem v škatlico, je padla kapljica krvi na beli baržun.

Trdo in nemirno je zrla na kapljico krvi.

Lahek streljal ji je šel po udih. Bilo je ji pri duši, kot da preti nešreča ob najmanjšem dotikljanju tega nakita, katerega je lahkomisljeno zastavila, da lahko pobegne od svojega moža.

Opazovala je kravadeči prst.

— Ali si se ranila, mama?

— Malo. Sama boš morala pospraviti, Juta!

Ta je storila, mehanično. Njene oči so počivalile na krasnih stvareh, ki so ležale pred njo, a njene misli so bile na pismu.

Gwendelina je prosila Juto, naj vsaj enkrat položi dragocenosti na se, a ona je zmajala z glavo.

— Ne, mama, ti vendar veš, da nosijo ženske Ravenaua ta nakit še na svoj porečni dan.

— Le enkrat za poskušnjo, otrok!

Tudi ne, kajti zdi se mi, kot ponikanje, če bi nosila nakit na črni oblik!

— Ti si norica! — Tvoj stari oče pač ni zasluzil, da bi tako pošteeno žalovala za njim!

Juta je izgledala povsem resno in mirno.

— Jaz sem njegova vnukinja. Kako se je v svojem srcu postavil proti meni, nega ne vem, — vendar pa smatram za svojo dolžnost častiti njegov spomin!

Gospa Sterneck se je obrnila proč rekoč:

— Ti si zelo vestna, moja mala deklica, moj otrok!

Juta ji ni nicesar odgovorila.

Molče je odnesla kaseto na varno mesto. Nato sta se odpeljali s san-kami v Schonrode.

Kastelana je pozdravila Gwendelinu z obabnim klanjanje glave. Nikdar mu ni odpustila, da je takrat v Nizi tako hitro prikljal starega grofa.

Antipatije pa so bile bolj medsebojne, in kastelan je bil seveda le malo vesel, da se je Gwendelina zopet pojavila v Ravenau, čeprav se je skrbno branil razodeti to.

Po povratku z izleta sta pili čaj in tudi pozneje je ostala gospa Sterneck še vedno v družbi Jute. Slednja je mogla odpreti pismo starega očeta še pozno zvečer, ko so šli že vsi drugi spati.

Oblečena v beli neglizje, je sedla na stol ter odprla kuvert.

Dve pismi sta ležali notri.

Prijele je prvo ter pricela citati:

Moja ljubljena Juta, moje draga, malo dete?

Cutim, da so moji dnevi štetni, čeprav bi rad ostal še nekaj časa pri tebi. Smrt, katero sem pogosto nujno pričakovao, bo prisla sedaj mogoče prehitro. Meni samemu se zdi naravnost čudež, da si mi vzbudila veselje do življenja in prav srčno se kesam, da sem te toliko časa imel proč od Ravenau.

Zakaj sem storil to?

Pogosto sem čital to vprašanje v tvojih cistih nedolžnih očeh, a nisem se mogel odločiti, da odgovorim manj.

Dolžan pa ti nočem ostati odgovora, da me boš milejše sodila, ko bom enkrat že mrtvev.

Imel sem te proč od Ravenaua, ker nisem mogel poslušati tvojega veselega in mirnega otroškega smerha!

Ko je tvoj oče izdihnil, si se ti smejava zunaj v veži. Otrok ne ve namreč nicesar o življenju in smrti!

Tvoj smehljaj pa se mi je zdel takrat, ko nisem mogel srediti jasno in pravično, znamenje brezutne narave tvoje matere!

Bolje je, da ne izveš, kakšno ulogo je igrala tvoja mati v življenju mojega sina, tvojega očeta!

Vsled svoje nepazilnosti sem enkrat izdal, kako zelo sovražim to žensko! Vrjemš mi, da je to zaslužila!

Tekom vseh let, ko si bila v Zenevi, me ni niti za trenutek zapustil strah, da bi ji mogla biti slična!

Raditega sem tudi zavaleval tvoj povratak, uničil tvojo fotografijsko ter se oropal tolaze, imeti otroka svojega sina pri sebi. To se je zgodilo iz strahu, da bi bila podobna tvoji materi!

Končno pa nisem mogel še nadalje zavalevati tvojega potvrdka domov.

Ob istem času pa sem tudi razmisljal, da si medtem dosegl dobo za možitev.

Tvoj oče je imel prijatelja, katerega je zelo ljubil. Goetz Gerlachhausen je sin tega prijatelja.

Vedno je bila žela tvojega očeta, da bi se nekoč poročila z Goetzem Gerlachhausnom.

To željo sem hotel izpolnit.

Goetz mi je bil tudi drag in simpatičen. Lastnosti njegovega značaja so zahtevala moje spoštovanje!

Kaj mi je bilo bližje kot želja, da bi postal tvoj mož ter moj naslednik v Ravenau?

Se predno si prisa domov, sem ga dal poklicati k sebi ter ga vprašal, če bi hotel postati tvoj mož?

Goetz je bil spodetka zelo popraben ter molčec.

Nato pa sem mu obrazložil vzroke, ki so me dovedli do tega ravnanja. Postal je zamisliš.

Slednjič je vendar privolil a le s tem pogojem, da bi bila oča zadovoljna s tem, da bi postala ti njegova žena!

Goetz in njegova pametna mati pa sta zahtevala, naj ne izvajam nikakega pritiska nate!

Najbolj mi je bil Goetz pri srcu zato ker je poznal žalostno zgodovino naše hiše in ker sem bil prepričan, da bo postal v vseh življenjskih položajih tvoja zvesta ter zanesljiva opora.

Prejšnje, nesrečno nagnjenje mu je prineslo triske izkušnje. Ljubil je deklico, ki ga je varala ter izbrala drugega.

Vsled tega ni bilo mogoče domnevati, da bo straten, a iz svojih izkušenj sem dogнал da je zakon, ki temelji na medsebojnih simpatijah in spoštovanju boljši, kot oni, ki je bil sklenjen le iz slepe strasti.

Nato si prisa domov, moja mala Jutica ter me pogledala s svojimi velikimi ter nedolžnimi očmi!

(Dalej prihodnjite)

BRITKA USODA AFRIŠKIH OTROK

Afrika je dežela vraž in praznovanja. Usoda otrok v tem morju vráž je še posebno težka. Zamorci imajo sicer radi svoje otroke, nimajo pa nobenega pojma o negi. Dojenčkov sploh nikoli ne kopljajo, kajti po njihovem mnenju mora imeti vsak otrok na sebi nekoliko debelejšo plast nesnage, da ne more do njega zlahi drah. Skoraj od prvega dne daje mati otroku poleg svojega mleka še običajno hrano odraslim — banane, kravje mleko, maščobe in celo pivo. Novorojenčka polože takoj na vroče solnce in na vlažna tla. Ni torej čuda, da umira v Afriki 50 odstotkov novorojenčkov, v nekaterih krajih celo 80 že v prvih mesecih. Prisjeti je pa treba še znatno število otrok, ki padajo kot žrtve vráž.

Vsi otroci, ki se rode s kakršnokoli hibo, dajte vse oni, čeprav kajti je dejela vratja, da mu da svojega mleka. Kolonialne oblasti nastopajo zelo strogo proti ubijanju otrok, toda brez uspeha. To dokazuje po-krajina Djagga, kjer ni nobenih dvojčkov, čeprav se jih roditi razmeroma mnogo.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj Vam je naročina podla. Ne čakajte toraj, da te Vas spominja, temveč obnovite naročino ali pa pri enem sledičih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte

Pueblo, Peter Cullig, A. Bartič

Salida, Louis Costello.

Walsenburg, M. J. Baynk.

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbich

Chicago, Joseph Blah, J. Bevčič

Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.

Cicero, J. Fabrič.

Joliet, A. Anzelc, Mary Bamben.

J. Zaletel, Joseph Hrovat.

La Salle, J. Splich.

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Anton Kobal

Springfield, Matija Borovich.

Waukegan, Jože Zežerc.

KANSAS

Girard, Agnes Močnik.

Kansas City, Frank Zagor.

MARYLAND

Steyer, J. Cerne.

Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe

Detroit, Frank Stular, Ant. Janexich.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouze, Frank Pucell.

Ely, Jos. J. Prchel, Fr. Sekula.